

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VI me, 1480

Tertia pars.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

cū a iocunda societate. quartū a corporis gloriificatione. quintū ab inferni euasione. sextū a mundi subiectione. Ista sunt sex vīna quibz implebunt idie cordis mei. qm̄ auertit dñs lacrimas in gaudiū. Nā cum auertit dñs captiuitatē plebis sue. exultabit iacob et letabit israhel. psal. Scdm̄ mltitudinē dñi me. **P** Jam nūc anagogice ad celestes nuptias beate fruitionis accedamus. ad quas intrauerūt cū sponso prudentes virgines et clausa est ianua. **Xpo. 19.** Gaudeamus et exulemus et demus gloriā deo. qz venerunt nuptie agni et vxor eius preparauit se. et infra. Beati qui ad cenā nuptiarū agni vocati sunt. Iste nuptie sunt nuda diuinitatis visio. et apta veritatis fruitio. In his nuptiis aque tribulationis deficiūt. qz absterget deus omnem lacrimā. et abundat vinū iocunditatē. **Mat. 5.** Beati qui lugent qm̄ ipsi consolabunt. **Prover. 31.** Date vinū his qui amaro sunt corde. bibant et obliuiscant egestatē suā. Istud vinū voluptas ē diuine visionis. de quo **hst. 1.** Vinū qz vt magnificētia regis dignū erat habundās et precipuū ponebat. Est g̃ vinū magnificū regni habundans et precipuū. Magnificū quidē vinū. qz magnā efficit aīam tñsferens eā in regiā dignitatē. sic ebrii putant se orbis dños. **Judith. 12.** Bibā dñe qm̄ magnificata est aīa mea hodie qz omnibz diebz vite mee. Regale etiā vinū est. ex eodē em̄ vino ipse bibit. quod p̄minat beatis. qz deus ipse et sancti om̄s eodē voluptate diuine visionis gaudent. **Dani. 1.** Constituit eis rex annonā p̄ singulos dies de cibis suis et de vinis vñ bibeat ipse. Rursus istud vinū habundans est. habundans vt totū hominē repleat. **psal. 1.** Inebriabunt ab vberitate domus tue. Neqz em̄ p̄minabit nobis fruitionis gaudiū in puo calice. sed torrens vini et fons letitiē exuberabit tūc aperiet nobis cellariū celeste. **Cant. 2.** Introduxit me rex in cellā vinariā. Est etiā vinū istud precipuū deificatū et purū. quo nihil melius. nihil iocundius. nihil sapidius. stillaz huius vini gustauit. **Mat. 17.** Dñe bonū est nos hic esse. Est em̄ vinū melleū dulcedine diuinitatē lacteū pulcritudine humanitatis dñi. **Isa. 55.** Venite om̄s sitientes emite vob absqz argento et vlla cōmuratione vinū et lac. **Cant. 5.** Comedi fauū cum melle meo. Est etiā istud vinū additū et aromaticū multitudi ne suauitatis. habet em̄ om̄s saporis varietatē. **Can. 8.** Da bo tibi poculum ex vino addito. et multo maloz granatoz. scz quoz amaritudo in dulcedinē vertet.

Tercia pars.

Q

Erato cū dicit: et dixit ihesus. cōmendat dñi miraculū

tripliciter. scz a veritate. bonitate. et dignitate. Primo g̃ pontif
 cōprobatio veritatē et dixit eis scz ministris ihesus: haurite nūc
 hoc ē illud nunc q̃ nondū venerat. q̃n supradixit nondū venit
 hora mea: et ferte architriclino: sic nominat p̃ncēps discubē
 tū qui dispensat necessaria diuio Et dicit ab archos qd̃ est p̃
 ceps et triclīnū qd̃ est cenaculū. quasi p̃ncēps cenaculi. Est aut̃
 triclīnū p̃prie domus in qua sūt tres ordies mensaz. sic in refe
 ctorijs nris esse cōsuevit. Et adiutendū qz nō legimus xpm̃ ali
 quid orasse aut p̃cepisse vt auerteret aqua in vinū. vel aquaz
 aut vasa tetigisse. vñ ad solū ipsius velle facta ē auersio vt euz
 se demonstraret de quo ait psal. Dia quecuqz voluit fecit. De
 inde pontifm̃stroz obia: et tulerūt: id ē portauerūt architri
 clino: vt aut̃ gustauit architriclin⁹ aquā vinū factū. et nō scie
 bat vñ eet. m̃lter aut̃ sciebat q̃ hauserat aquā: Nec oīa repetit
 euangelista vt nō lateat operis magitudo. vñ filr p̃cedit de cō
 nato quez dñs illuīauit. et de lazaro mortuo quē suscitauit:
 vocat sponsū architriclin⁹: vt eū reprehēderet qz p̃cipuū vinū a
 p̃ncipio nō dedisset. vñ secūdo pontif testificatio bonitatē. Et p̃
 mo architriclinus p̃ponit cōem morez hōim: dicit ei: scz sponso
 oīs hō p̃mo bonū vinū ponit et cū inebriatū: id ē satiati fuerit
 discubendo: tūc id qd̃ deterius ē: Nota em̃ auaricie ē peiora p̃e
 mittere in diuio. sed vrbānitātē ē meliora in p̃mis largiri. Se
 cūdo rēphēdit sponsum quasi d̃ cōem morez hōim fecerit: tu aut̃
 seruasti vinū bonū vsqz adhuc: qz ei dei p̃fēta sūt opa idē cre
 dit vinū istud fuisse optimū vt etiā verba architricli declarant
 R. Nō allegorice qz i nuptiis diuīe incarnationis m̃ltri id est
 p̃dicatores vel subtiles sensus hauriūt ex p̃funditate scriptura
 rū sensū euangelicē sc̃pture. vinū scz optimū. Archi. vero ē h̃m
 ang. aliquis legis doctoz vt paulus. gamahel. aut nicodemus
 quibz dū p̃p̃nat vinū euangelicū dicūt qz nihil eo sit melius q̃
 d̃ humanā cōsuetudinē p̃missis vinis boīs vsqz in tpe gr̃e di
 latū sit euāgelicū. sic em̃ exigit ordo nature et gr̃e. vt ad p̃fēdū
 quis deueiat p̃ impfēdū. tal̃ etiā archit. fuit petrus p̃ncēps ce
 naculi ecclesie in q̃ sunt tres ordies discubentū diugatoz. viz
 continentū et doctoꝝ. iste cū gustasset de h̃ vino ait Jo. 6. Dñe
 ad quē ibimus. verba vite eterne h̃s. et alij quidē missi a pon
 tifici cibz vt apprehēderent ihesū regressi sūt dicētes. Nunq̃ sic lo
 cutus est hō vt hic hō loquit. Jo. 7. Xu. sup illd̃. de petra mel.
 ē. q̃ multi sūt inquit q̃ faciant de illo melle q̃ clamāt et dicūt.
 Suauē est. nihil melius. nihil dulcius vel itelligi potest ē. Tro
 pologie sex idie nostre purificationis dum hic sumus implen

Sermo

tur aquis timoris miserationis et tribulationis. nec aliquid gustamus de vino iocunditatis diuine. nisi ministri hauerint ad christi imperium de fonte celesti. de cella scilicet vinaria. Ministri sunt meditationes sancte. orationes deuote. intensa desideria. talibus ministris haurit modicum aliquid. Nulla videlicet vini celestis. ad probationem potius quam ad sacietatem. Architrictinus est ratio que principat in homine unde dicitur. 1. poli. Ratio est architrictio. intellectui itaque non subdito irrationabilibus motibus sed principanti. libero et mundo. ministrat oratione videlicet impetrante. aut meditatione studente. aut desiderio attingente. et credit aliquis. In ista etiam vita modicum quid gustare de vino in quod presens tristitia auertit. psal. Gustate et videte etc. Ite qui gustant hunc saporem dum hic sunt. nesciunt unde id est quibus meritis hoc fit. quia non aduertunt in se meritum quibus digni sint hoc precipere. Job. 24. Nescit hoc precium eius id est meritum. Exo. 16. Cum vidisset filij israel manna. dixerunt. quid est hoc. ignorabant enim quid esset. nec sciunt etiam sancti dum hic sunt dei iudicia. quare videlicet se gustandum deus hic prebeat. an videlicet in damnationem. an in solatium. Jo. 3. Spiritus ubi vult spirat. et vocem eius audis et nescis etc. Et quid mirum si ignoret ratio quid supra se est. scilicet huius dulcedinis originem. cum petrus apostolus ad unam stillam huius vini inebriatus. Bonum est inquit domine nos hic esse etc. nesciens quid diceret. Lu. 9. Immo quod amplius est. Paulus productus in paradysum id est cellarium huius vini usque ad tertium celum nesciebat utrum in corpore vel extra corpus esset. 2. cor. 12. Ite mundus a principio dulcia proposita vina. voluptates scilicet et vana gaudia. sic veneficus sub melle venenum abscondit. sed deteriora sequuntur. languor. senium. calamitas. mors. Prover. 29. Ne intuearis vinum id est seculi voluptatem cum in flauescit. cum splenduerit in vitro color eius. ingreditur blande sed in nouissimo mordebit ut coluber. et sic regulus venena diffundit. Sed etiam sponsus amara nostrorum prius quidem de tristitia nobis proponit. et implet idcirco amaritudinibus. ut vinum solationis nobis largiatur eterne. tunc enim et nos dicemus sponso nostro. seruasti bonum vinum usque ad huc. S. Tercio ponit triplex declaratio dignitatem huius miraculi. Prima quod fuit virtutis indicium: hoc fecit indicium signorum ihesus in chana galilee: unde per librum de infaotia sal. quendam putat die. addidisse esse apocryphum. Ibi enim multa signa leguntur facta a christo. cum tamen dicat euangelista hoc fuisse indicium signorum eius. cum iam esset christus amplius triginta annorum. Sed obicit et aliquid de stella magorum et columba. et voce patris de celis.

Et dicendū q̄ non fuit euidentis illa signa fuisse facta ab eo. licet fuerint facta propter eū. Secundo istud miraculū fuit diuinitatē indicū: et manifestauit gloriā suā: q̄ ipse videlicet esset filius dei. qui est splendor glorie. figura substantie eius. Jo. 1. Vidi-
mus gloriā eius etc. Tercio ipsum miraculū fuit credulitatē vel salutis indicū: et crediderunt in eū discipuli eius: prius quidez credebant in eū propter verba iohan. dicentis. Ecce agnus dei et quia vidit spiritū sicut columbā descendente et manente sup eum. Nunc vero crediderunt in eum ex euidentia operū eius. Nota quia et a principio mundi primū miraculū factū est in nu-
pcis. quia costa viri uersa fuit in mulierē. hic aut aqua in vi-
nū q̄ fm statū peccati aialis. erat hō futurus cuius signū est. qm̄ ablato osse repletus fuit hō carne. sed in statu gratie flux & voluptatis in feruore spiritus uertat. Itē primū signū ihesu id est salutis est si uertat aqua in vinū. id est si lapida videri inci-
piunt amara que deus precipit. Itē in vino manifestat christus gloriā suā. quia in gaudio celestis patrie videbimus eū sicuti est. Itē signū vini puocat ad fidē. quia populi que sunt aque multe uerse in spūm sanctū puocate sunt gentes ad credendū. nā manifestatio spiritus fit ad utilitatē eorū qui sunt credituri. ut dicit aposto. vñ ad. 2. Repleti apostoli spiritu sancto quasi ex aqua in vinum uersi. putabant esse pleni musto. et reuera pleni erant feruore spiritus. quia musto petrus apostolus ple-
nus predicabat. et apposite sunt die illo credentiu aīe arāter tria milia. Et hoc recordat et quod in baptismo christi factum ē Nam cū ipse transisset ex aqua missione spiritus sancti facta super eum. Iohānes baptista vidit et credidit. quia hic est filius dei Ecce q̄ aqua baptismi Iohan. transiuit in spūm id est spiritu-
alem baptismum.

**Dominica tertia post epiphaniam. Pri-
ma pars sermonis xxii**

Om̄ descendisset ihesus de monte etc. Mat. 8. Cū
ais aliis scientiis sacra scriptura sup exallit. q̄ i ea
nō voces sole quēadmo dūz in humanis scientiis
sed et res ipse significat sic dicit hug. 1. li. de sacra-
mentū in plogo. verbi grā. Quidana scia inqu-
rit quod nomine solis significat. q̄ corpus lucidissimū. sed sacra
scriptura ulterius dicit. q̄ sol significat hominem sapientem.
vnde hō sapiens in sapientia manet sic sol. Itē alia multa exem-
pla adduci possent. et ideo hodiernū euangeliiū exponit dupli-